

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2022-018178

Datum voorstel: 25 mei 2022	Onderwerp: Beleidsregels studietoelage gemeente Overbetuwe 2022
Voorstel portefeuillehouder: 1. De beleidsregels studietoelage gemeente Overbetuwe 2022 vast te stellen.	
Team/ behandelend ambtenaar: TBS / J. Knuiman	Status voorstel: openbaar
Portefeuillehouder: Wethouder A.H. Post	Datum b&w-vergadering: 31 mei 2022
Doorgeleiding naar de raad: Ja	Indien naar de raad: Ter kennisname
Advies type voorronde raad: n.v.t.	TIC: ja
Betrokkenen bij voorstel extern: n.v.t.	Betrokkenen bij voorstel intern: TSPJ. J. Pfeiffer, algemeen juridisch adviseur. TUS. I. Ramackers, coördinator werk en inkomen TF. Marije Amory-Pellenberg, financieel adviseur

Bijlagen voor B&W:

1. Belangrijkste veranderingen studietoelage (2022-018178)
2. Beleidsregels studietoelage gemeente Overbetuwe 2022 (2022-018178)

Bijlagen voor raad:

1. Belangrijkste veranderingen studietoelage (2022-018178)
2. Beleidsregels studietoelage gemeente Overbetuwe 2022 (2022-018178)
3. Collegevoorstel – studietoelage gemeente Overbetuwe 2022 (2022-018178)

Voorstel

1. De beleidsregels studietoeslag gemeente Overbetuwe 2022 vast te stellen.

Inleiding

Per 1 april 2022 is de individuele studietoeslag herzien. De individuele studietoeslag in een aanvulling op het inkomen van studenten die door een medische beperking niet in staat zijn om naast hun studie te werken. Per 1 april 2022 heet de regeling officieel studietoeslag in plaats van individuele studietoeslag. Er zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd (zie bijlage 1). Een belangrijke wijziging is dat de nieuwe studietoeslag niet langer een vorm is van bijstand, maar een aparte inkomensvoorziening. Een andere belangrijke wijziging is dat er minimumbedragen voor de nieuwe studietoeslag zijn vastgesteld. Ook is er een verplicht medisch advies nodig om te bepalen of een belanghebbende een structurele medische beperking heeft.

Gemeenten hebben beperkte beleidsvrijheid: alleen de hoogte van de studietoeslag kan zelf bepaald worden en hoe het medisch advies in te winnen. Het voorstel voor de hoogte van de studietoeslag is om aan te sluiten bij de door het Rijk gehanteerde minimumbedragen.

Waarbij het normbedrag van de leeftijd na de verjaardag wordt toegekend in de hele maand waarin iemand jarig is. Het voorstel voor het inwinnen van medisch advies is om dit uit te laten voeren door Ausems en Kerkvliet Arbeidsmedisch Adviseurs B.V.

Het advies van het Rijk aan gemeenten is om met de inwerkingtreding van de studietoeslag een nieuwe beleidsregel vast te stellen.

Doel en beoogd effect

De nieuwe studietoeslag draagt bij aan een inclusieve gemeente. Met de nieuwe studietoeslag worden studenten financieel gecompenseerd die door een medische beperking niet naast hun studie kunnen bijverdienen. Dit moet ertoe leiden dat meer studenten met een arbeidsbeperking gaan studeren, zichzelf kunnen ontplooien en daarmee beter kunnen participeren op de arbeidsmarkt. Het doel van de nieuwe studietoeslag sluit hiermee aan op de doelen die geformuleerd zijn in het Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025 en Overbetuwe Werkt!: Visie op re-integratie.

Argumenten

1.1 De minimumbedragen in de beleidsregels zijn ruimhartiger dan de bedragen van de oude regeling (individuele studietoeslag)

Onder de oude regeling kregen belanghebbenden in de gemeente Overbetuwe 10% van het op de datum van aanvraag geldende bruto wettelijk minimumloon voor een volledige werkweek voor een periode van zes maanden. Voor iemand van 21 en jaar betekende dit op maandbasis ongeveer €160,00. Terwijl onder de nieuwe studietoeslag een belanghebbende van 21 jaar of ouder recht heeft op €300,00. Omdat de bedragen onder de nieuwe regeling al hoger zijn ten opzichte van de oude regeling, is het niet nodig af te wijken van de door het Rijk geadviseerde minimumbedragen.

1.2 De beleidskeuzes zijn in het voordeel van de doelgroep

Er wordt bijvoorbeeld in de maand dat belanghebbende jarig is een hoger normbedrag toegekend passend bij de leeftijd die belanghebbende in die maand bereikt. Normaal gesproken heeft iemand pas recht op een hoger bedrag op grond van leeftijd op de dag dat iemand jarig is. Stel dat iemand op 25 juli 20 jaar wordt. Dan heeft deze persoon pas op 25 juli recht op een hoger bedrag aan studietoeslag dat past bij de leeftijd. In de beleidsregels is de keuze gemaakt om dezelfde persoon al vanaf begin juli een hoger bedrag aan studietoeslag toe te kennen, ook al heeft die persoon de hogere leeftijd nog niet bereikt. Hiermee komt de gemeente Overbetuwe de doelgroep tegemoet.

1.3 Met Ausems en Kerkvliet wordt al samengewerkt

Ausems en Kerkvliet Arbeidsmedisch Adviseurs B.V. voert al de medische adviestrajecten uit voor de domeinen Jeugd en Wmo. Het is voor deze partij redelijk eenvoudig om een extra

product (inwinnen medisch advies studietoelage) toe te voegen aan het online portaal waar de gemeente gebruik van maakt. Dit zorgt voor een snelle implementatie.

1.4 Met het vaststellen van de beleidsregels volgt de gemeente het advies van het Rijk op
Het vastleggen van zaken zoals de hoogte van de studietoelage of situaties waarbij er geen medisch advies nodig is, zorgt voor meer rechtszekerheid bij de doelgroep. Daarom adviseert het Rijk gemeenten om het beleid over de studietoelage zoveel mogelijk vast te leggen in een beleidsregel. Dit blijkt onder andere uit het Besluit tot wijziging van het Besluit loonkostensubsidie Participatiewet 2021.

1.5. De oude regeling (individuele studietoelage) bereikte het doel niet

De doelgroep, studenten met een medische beperking, werd niet of nauwelijks door gemeenten bereikt. De voorwaarden werden te streng geïnterpreteerd. Hierdoor kregen te weinig studenten de individuele studietoelage. Als de student de individuele studietoelage wel kreeg, bleek het bedrag vaak te laag om echt een steuntje in de rug te bieden. Dit blijkt uit onderzoek van de Inspectie SZW.

1.6 De nieuwe regeling (studietoelage) bereikt het doel beter

Met de herziening van de individuele studietoelage zijn onder andere de voorwaarden aangepast en minimumbedragen voor de toelage vastgesteld. De verwachting is dat met de aanpassingen meer studenten gebruik gaan maken van de regeling en uiteindelijk beter kunnen participeren in de samenleving.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er is een hogere studietoelage mogelijk dan nu in de beleidsregels staat

Gemeenten hebben beleidsvrijheid om in plaats van minimumbedragen een hoger bedrag aan studietoelage per leeftijdscategorie toe te kennen. Dat moet dan zijn vastgelegd in gemeentelijk beleid. Dit draagt mogelijk nog beter bij aan het doel van de studietoelage. Het is alleen niet nodig om hogere bedragen te hanteren. De door het Rijk voorgestelde minimumbedragen voor de studietoelage zijn namelijk al ruimhartiger zijn dan de bedragen van de oude regeling. De voorgestelde minimumbedragen dragen voldoende bij aan de doelstelling van de studietoelage.

1.2 De nieuwe regeling leidt mogelijk tot hogere uitgaven

Studenten gaan naar verwachting meer gebruik maken van de studietoelage. Het precieze effect is nog wel onzeker. Voor de uitvoering van de studietoelage is door het Rijk structureel €35 miljoen toegevoegd aan het Gemeentefonds. De verwachting is dat gemeenten voldoende financiële ruimte hebben om de eventuele extra uitgaven uitvoeringskosten op te vangen. In 2020 werd er door gemeenten slechts €7,1 miljoen aan de individuele studietoelage uitgegeven, ruim onder het beschikbare budget.

Financiën

Er is geen apart budget voor de studietoelage. De individuele studietoelage (oude regeling) werd geboekt onder het totaal aan bijzondere bijstand. In 2021 is er ruim €4.000 uitgekeerd aan individuele studietoelage. De studietoelage (nieuwe regeling per 1 april 2022) wordt, in ieder geval voorlopig, ook nog onder het totaal aan bijzondere bijstand geboekt. Het totaal aan geraamde lasten voor bijzondere bijstand is €778.000. Dit is in 2021 in zijn geheel uitgegeven en zelfs licht overschreden. Met de inwerkingtreding van de studietoelage per 1 april 2022 gaan de kosten omhoog bij gelijkblijvende aanvragen en zullen er mogelijk meer aanvragen gaan volgen. Of dit leidt tot een overschrijding op het budget hangt af van de ontwikkeling van de overige kosten bijzondere bijstand. De kosten voor het totaal aan bijzondere bijstand wordt gemonitord en waar nodig bijgesteld in de P&C cyclus.

Vervolg

Planning

De studietoeslag wordt al uitgevoerd sinds 1 april 2022 conform de wetgeving en deze beleidsregel.

Communicatie

De beleidsregels worden gepubliceerd in het Staatsblad volgend op de collegevergadering. Met de inwerkingtreding van deze beleidsregels vervalt de Verordening individuele studietoeslag gemeente Overbetuwe 2015 van rechtswege. Er wordt een vervaldatum toegevoegd op Overheid.nl voor de verordening.

Via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen wordt gecommuniceerd dat de studietoeslag aangevraagd kan worden. De welzijnspartners worden op de hoogte gebracht van de nieuwe regeling en de mogelijkheid van aanvragen.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

Het Rijk is initiatiefnemer van de nieuwe studietoeslag. De gemeente heeft hierin een uitvoerende rol.

Evaluatie

Na één jaar wordt gekeken of met de nieuwe regeling de doelgroep beter wordt bereikt dan met de oude regeling. Is dit niet het geval, dan wordt er gekeken naar mogelijkheden om de doelgroep alsnog beter te bereiken.